

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we
Wrocławiu z dnia 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Karszówek PLH020098**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024, poz. 1478 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Karszówek (PLH020098) (zwany dalej Obszarem) zatwierdzono Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (2011/64/UE). Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Karszówek (PLH020098) (Dz. U. z 2021 r. poz. 2025) wyznaczono Obszar w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej: siedlisk przyrodniczych i gatunków, tj.:

- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (*Osmoderma barnabita*)
- 6177 Modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*
- 6179 Modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*

Plan zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Karszówek (PLH020098) (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ww. ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

W przypadku tego Obszaru zachodzi przesłanka wynikająca z art. 28 ust. 11 pkt. 3a ww. ustawy o ochronie przyrody, która uzasadnia nieobejmowanie całości obszaru projektem planu zadań ochronnych, gdyż Obszar pokrywa się w części z obszarem będącym w zarządzie

Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Henryków, dla którego ustanowiony został Plan Urządzenia Lasu (dalej: PUL) na lata 2020–2029, zawierający zakres planu zadań ochronnych dla Obszaru. PUL został zatwierdzony pismem Ministra Środowiska i Klimatu znak DL-WGL.4100.39.2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. i uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. *ustawy o ochronie przyrody*. Wobec powyższego, plan zadań ochronnych obejmuje tylko część Obszaru (252,98 ha z całkowitej powierzchni równej 486,26 ha), znajdującą się poza gruntami będącymi w zarządzie Nadleśnictwa Henryków.

Założeniem do opracowania planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy plan zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Prace terenowe obejmowały badania w zakresie fitosocjologii, entomologii, herpetologii i teriologii (w celu weryfikacji i oceny statusu/rangi jednego gatunku - wydry *Lutra lutra*, wykazanej w ubiegłych latach na terenie obszaru i wpisanej wcześniej z oceną D). W ich trakcie zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze. W przypadku gatunków zwierząt nie potwierdzono obecności gatunków: 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia* oraz 1355 wydry *Lutra lutra*. W związku z czym planowane jest usunięcie tych gatunków ze Standardowej Formularza Danych Obszaru (SDF).

W przypadku siedlisk przyrodniczych 6410 i 6510 przeprowadzone badania terenowe wykazały inne powierzchnie niż te podane w SDF. Odnosząc się do siedliska 6410 w standardowym formularzu danych wykazana jest powierzchnia 39,88 ha, natomiast w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono przedmiotowe siedlisko na powierzchni 19 ha. Odnosnie siedliska przyrodniczego 6510, który obecnie w SDF wpisany jest z oceną D, a jego powierzchnia wynosi 1,95 ha, natomiast weryfikacja terenowa wykazała przedmiotowe siedlisko na powierzchni 23,26 ha. Ponadto w związku z przeprowadzeniem pełnej i szczegółowej inwentaryzacji siedliska 6510 w obszarze Natura 2000 Karszówek, poza gruntami zarządzanymi przez PGL LP oraz w świetle braku występowania lub występowania jedynie bardzo małych płatów tego siedliska na pozostałym terenie przedmiotowego obszaru, należy uznać stopień zachowania struktury oceniono jako średni (głównie ze względu nadmierny udział dużych, ekspansywnych bylin), perspektywy zachowania struktury oceniono jako dobre (zachowanie siedliska wymaga – w większości przypadków – nieznacznej modyfikacji w sposobie użytkowania), a odtworzenie siedliska (do stanu właściwego)

określono jako trudne (nie ma możliwości zaplanowania działań dających gwarancję ustąpienia gatunków ekspansywnych i zaburzeń, które one wywołują). Zmiany powierzchni ww. siedlisk wynikają z weryfikacji terenowej i doprecyzowania danych o rzeczywistym zasięgu ich występowania. Z uwagi na powyższe konieczne będzie zaktualizowanie danych zawartych w SDF i korekta danych w oparciu o aktualny stan wiedzy. Odnosnie siedlisk *91E0 i 91F0, bowiem siedliska nie występuje na terenie objętym planem. W przypadku motyli 6179, 6177 i 1060 badania nie potwierdziły występowania osobników, a jedynie potencjalne ich siedliska z roślinami żywicielskimi dla poszczególnych gatunków. Ponadto w ramach badań dotyczących motyli 6179 i 6177 nie prowadzono ich w zakresie dostępności mrówek gospodarzy i nie określono wskaźnika, a w przypadku 1084 badanie nie były prowadzone w zakresie potwierdzenia występowania żywych owadów, zatem również nie określono przedmiotowego wskaźnika.

Do głównych zagrożeń dla siedlisk łąkowych 6410 zaliczono sukcesję naturalną, problematyczne gatunki rodzime lub gatunki obce. Ponadto w przypadku gatunków motyli: 1060, 6177, 6179 wskazano na zagrożenie wynikające z niewłaściwego terminu koszenia łąk stanowiących siedliska gatunków, sukcesją drzew i krzewów oraz pozostawianiem w ich obrębie skoszonej biomasy. Odnosnie 1084* pachnicy dębowej jednym z zagrożeń jest wycinka drzew i odpady zostawiane przez ludzi w obrębie drzew.

Cele działań ochronnych zostały sformułowane zgodnie z ogólną zasadą przybliżania obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego”, przy uwzględnieniu aktualnego stanu wiedzy na temat przedmiotów ochrony, istniejących uwarunkowań społecznych oraz panujących ograniczeń. Cele działań ochronnych odwołują się bezpośrednio do parametrów i wskaźników stanu ochrony z przewodnika metodycznego opracowanego na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, wskazując na potrzebę utrzymania ocen parametrów i utrzymania lub poprawy wskaźników dla siedliska. Jako ogólny cel ochrony dla siedliska 6410 wskazano poprawę stanu zachowania siedliska z U2 na U1 (niezadowolający), w szczególności poprzez poprawę wskaźnika obce gatunki dominujące i ekspansja podrostu drzew i krzewów. W odniesieniu do siedlisk motyli 6177 modraszka telejusa i 6179 modraszka nausitousa jest poprawa stanu zachowania gatunków w obszarze z U2 na U1. Dla gatunków 1060 i 1084 jest utrzymanie stanie zachowania w stanie U1.

W toku opracowywania planu zadań ochronnych (na obszarze objętym planem) przeprowadzono pełne rozpoznanie stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony i dokonano odpowiedniej analizy, w rezultacie której stwierdzono, iż nie zachodzi potrzeba

wdrażania działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Zaproponowane działania ochronne mają za zadanie osiągnięcie założonych celów działań ochronnych poprzez zachowanie odpowiedniej powierzchni siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, a także poprawę charakterystycznych cech siedlisk/gatunków i tym samym poprawę ich stanu zachowania.

Zaplanowano również monitoring stanu zachowania siedlisk i gatunków, którego zasady oparto na metodyce opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne nie zawierają wskazań, które mogłyby wpływać negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru, nie było konieczności zawarcia w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych wskazań do zmian w dokumentach planistycznych niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 7 listopada 2019 roku w Urzędzie Miasta i Gminy Strzelin odbyło się I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru Natura 2000 Karszówek (PLH020098) zorganizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Spotkanie zostało zorganizowane w związku z opracowywaniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Karszówek PLH020098, realizowanego w ramach projektu POIS.02.04-00-00-0193/16 pn. *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000* dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2017 – 2022. Do udziału w pracach ZLW obszaru Natura 2000 Karszówek PLH020098 zgłosili się przedstawiciele Nadleśnictwa Henryków, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa we Wrocławiu, Urzędu Miasta i Gminy Strzelin, Urzędu Gminy Przeworno, Urzędu Gminy Wiązów, Starostwa Powiatowego w Strzelinie. Celem spotkania było zapoznanie zainteresowanych stron z wynikami ekspertyzy siedliskowej przeprowadzonej w obszarze Natura 2000 Karszówek. W trakcie prezentacji omówiono została m.in. ocena stanu ochrony oraz potencjalne i istniejące zagrożenia dla ww. siedlisk przyrodniczych oraz zaproponowano

działania ochronnego dla tych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Karszówek PLH020098.

Na potrzeby roboczych konsultacji zapisów projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Karszówek (PLH020098) drogą elektroniczną w dniu 17 października 2025 r. zwrócono się do członków ZLW oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o ewentualne uwagi do projektu PZO.

Obwieszczeniem z dnia..... Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.)* i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeńw dniach.....

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 2025 r.